

Előfizetési árak:
Egy hónapra 2 P
60 előfizetésre
7 pengő. — Egyre
szűnő ár: 20 fillér.
Mogulint a köz-
életi díjak.

Bácskai Ujság

Szerkesztőség:
Baja, Arpad-tér 6.
Telefon 45. Közlö-
nyvezetési: Árpád-tér
6. Posta 116 k 16

XXIII. évfolyam.

(BAJAI UJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

295. szám

Angol hadihajók az Észak-Norvég partok közeliében

Berlin, december 28.

Szombaton angol hadihajók jelentek meg az észak-norvégiai partvidék több helyén és — a partvédelem döntő központjaitól nagy távolságban — zavaró vállalkozásokat hajtottak végre kisebb szigetek és földnyelvek ellen. A német légi erő és a parti őrség megérkezésekor az ellenség zohamcsapatát visszavonta a hajókra.

Finu hadijelentés

Helsinki, dec. 28.

A december 28-i hadijelentés körülmények közötti földszoros és társasági a kormány zavaró tüzelés fel a hámső arcvonal közepén a kölcsönös zavaró tűz élénkebb volt a szokásosnál.

A finnek visszavertek egy heves ellenséges támadást. A keleti arcvonal déli szakaszán egy, mintegy száz emberből álló ellenséges különítmény támadáskíséreltet elhárították és az ellenséget visszavonulásra kényszerítették. Az északi szakaszon egy zászlóaljnyi erősségű kötelek megkísérelt benyomulni a finn állásokba, azonban a finnek megállították a támadást.

Tűzoltó-karácsony

A bajai tűzoltóság az idén is ünnepélyesen rendezte meg szokásos karácsonyi ünnepségét. A karácsonyi gyűjtés szerdán délután 3 órákor volt a azon részt vett dr. Kaszonyi Richard főispán a felelősével, dr. Bernhart Sándor polgármester és a tűzoltóság teljes tisztifelara és legénysége. Az ünnepi beszédet Prigly János hiteltanár mondta, a hivatalos tűzoltóság részéről Vass István tűzoltóparancsnok, az önkéntes tűzoltóság nevében Losonczy György főparancsnok beszélt.

Barbár fapusztítások a karácsonyi éjszakában az ujonnan fásított szentistváni utcákon

Szentistvánon a legutóbbi évben erősen meglábadt utcarendészei munkálataik során a sokat sürgetett fásítási programra is sor került. Végig a szentistváni utcákon mindenütt szépen, egyenletesen ültetett gémbakácok sorakoztak s igérték a virágbaazépület a mellett még elhanyagolt és meglehetősen falszias jellegű szentistváni utcáknak. A fásítás még az éjszakai folyamán történt, a fiatal akácok már mindenütt gyökereket is vertek.

A szépen életnek indult fákban a karácsonyi éjszaka alatt azután olyan irást vitték véghez, azaire nem tudunk példát. Végig az utakon vandálkészek kitérdelték a fák. A barbárság vasárnapra virradóra történt. Az ismeretlen tettesek, akik éppen a mezeiatlan fákra próbálták ki erejüket, egy-egyre jótékonny kemény beritja. De ugyanazon az éjjelen egyik szentistváni kecskésből jövet parázs verekedés folyt le az utcán s így a fánadélokra nem is lesz olyan nehéz rátalálni.

A rendőrségnek mindenesetre figyelmébe ajánljuk a szentistváni állapotokat, mert ott mostanában más furcsa szokások is lábra kapnak. A hajnali misék idején a templom szentestélyének utcai részén elhelyezett nagy villanygömböt is „lekapcsolták.” Az ottani Kultur mosiban pedig a tulajdonos már minden villanygömböt dróthálóval vett körül, különösen az előadások alatt ezeket is sorra lezsedgették.

A fatörési szenvedélynek más mellékhatásai is vannak. Nemcsak a város útjait fák kitérdelték a fák, de kitérdelték azokat is, amiket magánosok telepítették be a földjükhöz. Az egyik nagyobb birtokos az országút mentén fekvő földjén hátrómezők kanadai nyári díszesét, abból talán harmadik részét építésben, a többi kitérdelték és otthagyták. A fánadélok tehát nem is lázó emberek, akik így akarnak tüzelőanyagot, annál inkább megérdemlik, hogy ezekre is lenak voltáról meggyőzőzék őket.

Majdnem másfélszáz ezer pengővel nagyobb a villamosművek új költségvetése

A város legutóbbi közgyűlésén Kós Sándor szakszervezési főnök a háztartási alap költségvetés jellemzése után az alábbiakban ismertette az 1942. évi városi költségvetés jellemző adatait:

Az 1942. évi központi költségvetés kártérítési címén eredő bevételnek egy harmad részét a törvényhatósági köznevelési alapszervezésre terheljük átengedni, ezért az új előirányzatot lefedett 24000 P-vel kevesebb az előző évinél.

6500 P-vel kevesebb a járda építési költség megtérítési bevétel is, mert kényesre a takarékosági okokból kevesebb új járdát építünk.

A földhasznáberek jövedelme 48000 P-vel csökken. Ennek oka az a körülmény, hogy a Kramm Rudolf és István által

bérelt márházi I és II. major területe az előző évihez szemben 311 kat. hold 754 négyzetögl területtel kevesebb lett a világi, evangélikus és református egyházi papi és a Mashold fője nagy-panduszigeti földesurak felvételével, továbbá, mert az V. számú major területéből eladai szándékozt 200 kat. hold föld jövedelme már nem vételezett figyelembe. Az így nyert csere földök házi gazdálkodásba vétele, viszont — amint azt már említettük — 140000 P-vel többet fog hozni.

A hordéjelzési díjaknál mutatkozó 2800 P viszonylagos elcsúszásból ered.

Kamat és költségek térítése címen 19500 P-vel kevesebb bevétel irányoztunk elő, mert a köz-kórház a háztartási szállítás

és egészségügyi pavilon építésére felvett 108000 P és kölcsönök teljes visszafizetésére a tárgyévben 16916 P eink.

A közművek költségvetése a részletes letelekölést magukban foglalják, ennek ellenére a lényeges eltérésekre szintén külön is szükségesnek vélik rámutatni.

A gáz- és villamosítási költségvetésnek egy szükséges, mint letelekölési része 85700 P-vel haladja meg a folyó évi költségvetési előirányzatot. Ebből a gázvezetékre 58000 P eink a szállítás és fuvar emelkedése miatt, (4.70 P-s egységár helyett 8.30 P) illetékek és bérlet emelkedése folytán 4900 P-vel, a gázszállítás árak és anyagoknál 15000 P-vel az árak emelkedése, 3200 P-vel a taksis adó felmentése és végül 15900 P-vel új gázfejlesztés kezdése építési költsége miatt.

A bevételi emelkedés a gázvezetékénél 20000 P-vel a gázvezeték emelkedése folytán, a mellékterületeknél 20800 P-vel a kokusz árának emelése miatt. Az árneladásból eredő bevételből és a gázvezetékénél anyagok értéknél a drágulás miatt 15800 P-vel. Még az új gázfejlesztés kezdése teljes építési költségeivel a tárgyévot az terheljük, a kezdése felújítási alaphoz 20000 P-vel többet vettek igénybe letelekölést.

A villamosművek költségvetésének egy szükséges, mint letelekölési része 143000 P-vel több az előző évi költségvetési előirányzatnál. A szükséges, mint letelekölési része az áramvételnél 56000 P-öt, a központi üzemi kiadásoknál 19600 P-t, a fenntartási kiadásoknál 27000 P-öt, a vegyes kiadásoknál 24000 P-t, kamat és hozzájárulásnál 6900 P-t, egyéb kiadásoknál 9800 P-t és a letelekölésnél 4700 P-t tesz ki. Ezek sorrendben; fegyvasztás és egységár emelés, illetékek emelése, anyagárak és munkabérek emelkedése, a Speyer kölesár árnyom csökkenése és a gáz- és villamosítási városi hozzájárulás.

A fedezetben az emelkedés az áramvételnél 109800 P, vegyes bevételéknél 42600 P, munkabérekénél 900 P, alkalmasságok térítésénél 2100 P és pedig a villamosítási díj emelése, a villamosítási árak és fenntartási anyagok árának emelkedése, az üzemi szállítás átépítése, a nagyobb be-

Pullowerek, keztük, sálak, kalapok
retikülök, ingek, nyakkendők, harisnyák

nagy választékban

REINHARDT DIVATCSARNOK-ban

Baja, Telefon: 188.

rek és az új hadfelszerelési adó miatt.

Az év végén várt 206300 P nyers haszonból 100000 P a városi hástartások való hozzájárulásra, míg a különböző tartalékokra és leírásokra fog szolgálni.

Kérési költségvetésünk 318000 P emelkedést mutat, melyet a szükségletben a fizetések és bérek, az élelmezési kiadások, a gyógyászati szerek a általában azoknak a kiadásoknak több szükséglete okoz, amelyek az árak emelkedésével vannak összefüggésben. Épületek fenntartásánál az általános tartozás szükségé miatt, valamint a tbc. osztályon beton ablakkeretek készítése miatt nagyobb a kiadás.

Tekintettel a betegforgalom növekedésére, ápolási díjakban 82000 P-vel, állami ellátmányban 219000 P-vel, vegyesekben (sertéshizlálás, szünetdíjak, ápolási díjok felül fizetett külön díjak, élelmezési költség térítés) 12000 P-vel többet irányoztunk elő.

A kórházi ápolási díjak: III. osztályon napi 5.40, II. osztályon napi 8 P, I. osztályon napi 12 P. Ezen felül a III. osztályon szedni engedélyezett napi 24 fillér ápolási díj többlet, mely a kórház fejlesztési célokra felvett kölcsönök törlesztésére szolgál.

A különálló alapok költségvetési lényeges változást nem mutatnak.

**Zamatos rum- és
ilkörkivonatokat**

a VÁROSI DROGÉRIÁBAN
KÓRÁNÁL VEGYEN!
Vörösmarty-u. 1. Tel.: 350.

Szilveszterest a Nemzeti Kaszinóban

A Bajai Nemzeti Kaszinó december 31-én este 9 órai kezdettel összes helyiségeiben rendeztánccal egybekötött székely Szilveszterestjét. Az összejövetelre szívesen meghívja tagjait és családtagjait a Kaszinó Elnöksége.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ

Ujból rendezik a hentesáru gyártását, hogy lehetetlenné tegyék az áruhalmozást

Nem rég jelent meg a kormányrendelet a hentesáru gyártásának újabb szabályozásáról. A rendelet azért tartott számot nagyobb érdeklődésre, mert mind fogyasztók, mind pedig az előállítók szempontjából meglehetősen széles körű éri. A rendelet ugyanis felsorolja miadama friss hentesárakat, amelyeket a jövőben is szabad gyártani, amellyel megállapítja, hogy az ugynevezett tartósított hentesárak (szalámi, szárazkolbász, füstölt húsok, stb.) csakis külön engedély alapján és csakis erre kijelölt üzemek által állíthatók elő. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint ennek az intézkedésnek az az alapindoklata, hogy csak olyan hentesárakat lehessen külön engedély nélkül készíteni, amely

azonnal fogyasztásra kerül és nem raktározható. Ezzel nyilvánvalóan annak az egyébként teljesen indokolatlan törekvésnek akarják elejét venni, hogy egyes jómódú és mániákus vásárlók a közönség kárára nagyobb mennyiségű hentesárakat halmozhassanak fel. Ipari szempontból a rendeletnek abban van különösebb jelentősége, hogy nagymértékben érinti a hentesáru iparnak azt az ágát, amely éppen a tartósított árak előállításával foglalkozott. Ezeknek a vállalatoknak tehát, amíg az említett kijelölési és gyártási engedélyt meg nem kapják, úgy kell magukat segíteni, hogy üzemüket friss hentesáru gyártására állítsák át.

Magyar katonák karácsonya

Ősz volt, amikor elmentek. A lakról hallottak a sárga levelek, és meg-meg zizestek a lélek alatt. Ősz volt, amikor ők a hátr magyar katonák elhagyták a drága hazát, hogy idegekre barcolva véget vessenek a kellemetlen kegyetlen, vértelenség uralkodásnak.

Hosszú hetek és hónapok múltak el azóta. Lehullottak a levelek és fehér pelytet borítottak vállakra a Kárpátok égbonyuló csúcsai. December 24-e van. A kis magyar házakban fűrészes asztalok díszítik a karácsonyfát. Öreg, ser édesanyák, kiknek fiait kint kószolnak a végtelen orosz hómezőben. Ti hős vagy magyar édesanyák, kik nem mutatjátok a gyászot, a bánatot, de belülről vértől és az édes feléledés. De letörtitek a szív, amely végiggördök a hóban. Díszítitek a karácsonyfát, elmentek az éjjeli másra s imádkoztok a ti hős fiatokért.

Fiatalság, kit gyermekek vesznek körül a kinek férje kint harcok és európai békéért, benned is a régi magyar nagyasszonyok vére láthat, te is erős vagy. Leülteid gyermekeidet magad mellé és mesélsz az é hős édesapjáról.

Valából lent az Alföldön egy barba kisfiú gondol valakire. A karácsonyfa alatt kituggyan a könyve és rapereg a naplóra, melyet ír. Ha naplójának a naplóba, talán ezeket a sorokat olvasnam: „Szűz Anyám, segítsd át hazra nekem, hiszen tudod mit jelent számomra.” Nem olvasom tovább, sem akarom a barba kisfiú titkát kikutatni.

Kint a lövészárkban a magyar katonák pihecsnek. Hiszen ma karácsony este van. Eddig hóviharak hajszolták őket, ellenséges repülőgépek ontották rájuk gyilkos bombákat, szöveget hordák tűzén át törtek maguknak utat, mindíg csak előre. A lövészárkban itt-ott felgyullad a kis karácsonyi ágca a gyertya és kőszegények, tiszták, öregek, fiatalok egyaránt könnyező gondolnak a meleg otthonra s kériken Istent segítségért erre a szegény országra.

A kicsi magyar falvakra rántmul a csillagos karácsonyi éjszaka. Behárro meszeli házakban a

K Ö Z P Ö N T J

filmszínház

December 25—29-ig. Csütörtöktől—hétfőig.

EMIL JANMINGS

döbhametes alakítása, az első díjat nyert
a nemzet világgifilm

Krüger apó

Bur nemzet élet-halálküzdelmének hősköltőmánya.

Lucie Höflik, Werner Minz, Gisela Uhlen, Eduard von Winterstein, H.A. von Schlettow, Hedvig W.

Az óriási film miatt az előadások kivételesen mindkét ünnepen és vasárnap fél 8, háromnegyed 5, 7 és negyed 10 órakor kezdődnek.

Kulturfilm. Világhíradók.

Mozijegy-utalványok a „Bizalom Irodában” kaphatók 6—7^{1/2} havi hitelle. Kassza L. utca 14.

nagy áhátatos események legem-
dők szünetek. [Máborút végigölt
hős magyar apák mesélek hős
társairól. Zugó Dnyesater víz-
nek területét másodszer tapossa
már a magyar láb. Mesze kelet-
ten béműlnék az ágyuk s vedni
kelepnék a patogó géppuskák.

Haza fogok jönni, haza kell
jönnöm! Zászlóira majd gyé-
máncozokot két ezer és ezer anya
hulló örömkönyve, ez orszagut
porát megereyozza rajtuk a félt
nap szikrázó sugara, virágba be-
ruul majd idehaza minden magyar
lélek, hogy hódoljon a hősöknek.

Karácsony éjszakáján valshoi
fant messze a hegyerakok felett
elláppert verve menetelnek az
égi katonák. Ez az első karácse-
nyuk, amit nem a földön, hanem
már az égből ünnepelnek. A baj-
társak, akik örökre elpiantak a
messze idegenben, akiknek a sírja
felett most halak járnak a zugó
szeklek. De egy nemzet hálája
örzi lejtőiket, egy ország áll most
merer vigyázban előttük.

Kérem a jó Istent most kará-
cseny éjszán, segítsen benneteket
haza. Haza kell jönnötök!!! A
hősök emlékeit mind magatokkal
hozzátok, hogy kicsiny gyerme-
kek szívébe öltessétek a hitet,
hogy erőt gyűjtsenek most és
majd akkor, hogy a hősök rá-
simul a kezükre a tal-
vadásás hín... az új
életbe szök... magyar
részek.

Kint nagy pelyheken hull a
hull, mi rátek, ti pedig ránk gon-
doltok. Bizunk Isten segítségit,
lesz még újra nagy, magyar ka-
rácsony, amikor boldog magyar
családok szelik a fehér kenyereit
és a büszke magyar fejek lecsuk-
lanak a kereszt előtt.

Tallós Dorottya.

**FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ**

— Sajtónap Madarason. Az
elmúlt vasárnap délután a Köz-
sajtóvállalat két kiküldöttje Ma-
darason, a rk. elemi népisk. elő-
adó nagyteremben az értékes,
hasznos katolikus miségekéről tar-
tott ismeretterjesztő előadást. Elő-
adásokban példákkal mutattak rá
az igazi katolikus sajtótermékek
nagy olvasottságára. Az előadá-
sok közt szavazatok s hatáson
énekszámok emelték a hívés elő-
adást. A lakosság közül igen so-
kan fizettek elő a kat. sajtóter-
mékekre.

**Biztosítson
tűzkár ellen,
— kára megtérül!**

HIRK

**Ejeli szolgálatot
tart** és vasárnap reggel
fel 8 órától egész
nap nyitva tart.
dr Makray László
orvosszertára

— **Mindenki karácsonya.** A
madarasi lev. egyesület ügybuzgó
vezetői iránításával szent este
mindenki karácsonyi eszt rendez-
zett. Az önkéntes adományokból
helyet jövedelméből szegény, ré-
szertelt, érdemes tanjait jutalmaz-
ták meg.

— **Ejlagyzás.** Merián Katalin
és Simon János (Simon és Bor-
kovicz füzér és csomagkezeske-
dés-cég tulajdonosa) jegyznek.

— **A város vállalta dr. Sza-
belcs Nándorné temetését költsé-
gét.** A város köznevelésén elha-
tározta, hogy a hivatalos kiküld-
etésé közben elhalt dr. Szabolics
Nándorné temetését költségét a vá-
ros házi pénztára terhére vállalta.
A temetési költség 1100 pengő.

— **Temetés.** Tegnap délután
nagy részvét mellett temették el
Uttry Imréné Trapl Izabellát, Uttry
Imre hajóskapitány feleségét. A
fiatalon elhunyt, jól ismert ba-
jai uriaszony holttestét a Róbus
kórházban ravatalozták fel s az
Uttry család sírboltjában helyez-
ték örök nyugalomra.

Értesitem az igen tisztelt
Háziasszonyokat, hogy

Zománcozott konyhaedényben

és összes háztartási vas cikkekből készlettel rendel-
kezem Kérem dussam felszerelt kirakataimat megtekint-
teni és szives bevásárlásaikat nálam e s z k ö z ö l n i.

Tisztelettel:

Kréneisz Géza vaskereskedő, Baja

— **Gyomor, béli, máj- és
szívgyógyászok szivesen isz-
nak reggelizni felkeléskor egy-
egy pohár terméskészes
„Ferenc József” keserűvizet, mert
ennek hashajtó hatása gyors és
biztos, igen enyhe s ezért nagyon
kedveltem. Kérdezze meg orvosát!**

Madarason a Bácskai Újságban.

— **Gazdasköri előadások Ma-
darason.** December 7-án, 14-én
és 21-én a madarasi Gazdaskörben
szekerező előadások voltak. Mind
a három vasárnapon a jánoshegyi
téli gazdasági iskola tanárai, Gud-
riksz István és Szabó Árpád gyümölcs-
termelési intéző az állatte-
nyésztés, a gyümölcstermesztés, a
szőlő- és gyümölcsfák kezelése, a
takarékos permeterés kérdéseit
ismertette.

— **Közzététel.** A Bajai Terh
Kálmán Polgári Kézirat 1942.
évi január hó 6-án az alábbi ha-
tározatképtelenség esetén pedig
január hó 14-én, mindkét eset-
ben délután 5 órakor tartja meg
év: rendez közzétételét. A köz-
gyűlés tárgysorozata: 1. Előki
megnyitó és jelentés. 2. Könyv-
tári jelentés. 3. Zárószóadás,
köszönetnyilvánítás. 4. Tiszt-
újítás. 5. A könyvtáros tisztelt-
díjának újból megállapítása. 6.
Esetleges indítványok, melyek a
közzételési határral előtt leg-
alább 3 nappal írásban terjedő
meg. 7. Jav. hírelesítésre 2 tag
megbízása.

**Homlokzati és lábazati
szines
márványkockák**
készen kifaragva rendel-
hetők. Mintát küld
Guszláv Ágost
márványbányái, Siklós.

— **Nemzetgyalázkodásért elítél-
tek egy csavolyi gazdát.** Bauer
István csavolyi gazdámber azért
kardult a szegedi törvényszék elő-
lé, mert április 9-án a magyar kato-
nákat szidta. A fegyveres erő
megszérettésnek vétségében maraszt-
alta el a Novák őrtisztánca, mert
hiába vándorozott részességével,
bűne volt bizonyítással nyert
Nyolchónapi fogházbüntetést sza-
bott ki rá a törvényszék, Bauer
István azonban fellebbezést jelen-
tett be. Az ítélet tehát nem jog-
erős.

**Butorozott szobát, lakást
gyorsan és jól kiadhat
talál, ha felad egy hír-
detést a Bácskai Újságban.**

**Bácskai Újság
POLITIKAI NAPILAP**
Kiadja az ÚJ ÉLETT nyomda z. t. Baja
Feltűző szerkesztő és felelős: **Kádó
BERÉNYI JÁNOS**
Szerkesztőség: Arpad-tér 6. Telefon 46

URÁNJA

— Filmstúdió —

December 29—30. Hétfőn—kedden.

DICK NELSON KALANDJAI

I. rész: Vasöklü kormányos
II. rész: Rémmület az alvilágban

Kulturfilm. Muzikálok.

Mozijegy-utalványok a „Bizalom irodában” kap-
hatók 6—7¹/₂ havi hitelre. Kossuth L. utca 14.

Az előadások hétköznap 7¹/₂, 9¹/₂ órakor,
vasárnap 3¹/₂, 5¹/₂, 7¹/₂, 9¹/₂ órakor kezdődnek.

